

Håndskubbet motorplæneklipper

Græsslåning med håndskubbet plæneklipper er en hyppig opgave i branchen i forbindelse med f.eks. vedligeholdelsesopgaver i grønne områder, parker og på skråninger. Der findes typer med forbrændingsmotor, elmotor med ledning og batteridrevne plæneklippere.

Organisering af arbejdet

Arbejdet kræver fysisk indsats, især på ujævnt og skrånende terræn, hvor arbejdet er fysisk belastende og kan give arbejdsrelaterede skader, hvis maskinen er dårligt indstillet, eller hvis arbejdsrutinerne er uhensigtsmæssige. God ergonomi og variation i arbejdsmetoder er vigtige for at forebygge belastningsskader. Brug af korrekt udstyr og justerbare maskiner kan mindske risikoen betydeligt. Der skal også tages højde for støj- og vibrationsniveauer, maskinsikkerhed, samt brug af passende personlige værnemidler under arbejdet.

Valg af håndskubbet plæneklipper

- Vælg en plæneklipper med god ergonomisk indretning og mulighed for justering.
- Sørg for, at plæneklipperen er korrekt indstillet og vedligeholdt.
- Ved indkøb af ny plæneklipper bør man anskaffe den mest støj- og vibrations svage på markedet.
- Skal være CE-mærket.
- Inddrag arbejdsmiljøorganisation og medarbejdere i forbindelse med indkøb og ved udarbejdelse af APV.

Unge

Generelt må unge under 18 år **ikke** betjene maskiner med motor eller selvkørende funktion, herunder motorplæneklippere.

Unge på 16 år og derover, der er ansat indenfor landbrug og gartneri samt ikke længere er undervisningspligtige, **må gerne** betjene en motorplæneklipper, men kun hvis:

- De er instrueret i sikker brug.
- Maskinen har de nødvendige sikkerhedsanordninger.
- Opgaven udføres under passende tilsyn, hvis de ikke har erfaring.

Forebyggende tiltag

Støj og vibrationer

Håndskubbet motorplæneklipper kan give støj- og vibrationsbelastninger og skal derfor være så støj- og vibrationslave som muligt.

- ⌚ Vibrationer må ikke overstige 3 m/s^2 .
- ⌚ Støjgrænse: 85 dB(A) – brug høreværn ved over 80 dB(A).

Ergonomi

En god indretning og indstilling af plæneklipperen kan mindske belastningerne.

- ⌚ Håndtag: 30–40 mm i diameter med blød polstring.
- ⌚ Højdeindstilling: 90–115 cm (5–10 cm under albuehøjde).
- ⌚ Håndtaget skal være vinklet, så håndleddet er i neutral position.

Klipning af Skråninger – Anbefalede metoder for at mindske belastninger og skader i bevægeapparatet, se skemaet herunder

- ⌚ Skift mellem metoder for at undgå ensidig belastning.
- ⌚ Træk og skub maskinen i stedet for at vende den.
- ⌚ Klip evt. i spiralform for at reducere træk og drej.

Metode	Fordele	Ulemper
På langs af højdekurverne	Lettere at skubbe maskinen	Skæv kroppsbelastning, risiko for forstuvning
På tværs af højdekurverne	Symmetrisk kroppsbelastning	Risiko for at glide, især nedad

Sikker Brug og Maskinsikkerhedskrav

Sikkerhed og adfærd

- ⌚ Roterende dele skal være indkapslede, og maskinen må ikke tillade kontakt med kniven på plant underlag.
- ⌚ Maskiner skal være udstyret med knivstop og pålidelig stopanordning.
- ⌚ Skal være CE mærket, og maskinen skal være mærket med støjudstråling, fabrikant og typebetegnelse.
- ⌚ Brugsanvisning skal være på dansk.
- ⌚ Stop motor og afmonter tændrørshætte, ledning eller batteri før vedligehold og reparation.
- ⌚ Rør aldrig ved roterende dele under drift.
- ⌚ Forlad aldrig maskinen med motoren i gang.

Vedligehold

- ⌚ Sørg for at kniven er i balance og at udstødningsdæmper fungerer.
- ⌚ Hold maskinen vibrations- og støjsvag.
- ⌚ Ergonomisk optimalt justeret.
- ⌚ I sikkerhedsmæssig forsvarlig stand.

Personlige værnemidler

- ⌚ Brug sikkerhedsfodtøj med tåværn.
- ⌚ Brug høreværn ved støj over 80 dB(A).
- ⌚ Brug øjenværn hvis risiko for at få genstande i øjnene.